

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้จะศึกษาถึงปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ในการสอบบัญชีธุรกิจขนาดย่อมที่จัดทำบัญชีโดยใช้บริการสำนักงานรับทำบัญชี ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาปัญหาและข้อจำกัดซึ่งอาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

วิธีการศึกษา

1. ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม โดยจัดส่งไปยังประชากรทั้งหมดที่ทำการศึกษาคือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ทั้งหมดจำนวน 49¹⁸ คน โดยมีผู้สอบบัญชีที่ตอบแบบสอบถาม และแสดงความคิดเห็นจำนวน 28 คน

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ วารสารที่เกี่ยวกับการบัญชี และภาษีอากร มาตรฐานการสอบบัญชี และแหล่งข้อมูลอื่น ได้แก่งานวิจัย หนังสือตำรา และจาก Web Site ในอินเทอร์เน็ต

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงระดับปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีในการตรวจสอบธุรกิจขนาดย่อมที่จัดทำบัญชีและงบการเงินโดยใช้บริการสำนักงานรับทำบัญชี ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยโครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

¹⁸ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, “ รายชื่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต / จังหวัดเชียงใหม่ ”, (ระบบออนไลน์), แหล่งที่มา <http://www.dbd.go.th> (31 ตุลาคม 2547)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ที่ตอบแบบสอบถาม ในการตรวจสอบธุรกิจขนาดย่อมดังกล่าว โดยแบ่งเป็นปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ปัญหาเกี่ยวกับความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี
- ปัญหาในการติดต่อรับงาน และการแจ้งรายชื่อกิจการที่รับตรวจสอบ
- ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีกับการควบคุมภายใน
- ปัญหาและข้อจำกัดเกี่ยวกับการไม่สามารถปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน (ถูกจำกัดขอบเขตในการตรวจสอบ)
- ปัญหาเกี่ยวกับการรายงานของผู้สอบบัญชี
- ปัญหาอื่น ๆ ที่ผู้สอบบัญชีให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม

โดยระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2548 ถึง 30 มิถุนายน 2548 จากนั้นผู้ศึกษาจะนำข้อมูลที่ได้รับตอบกลับ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือการอธิบายลักษณะทั่ว ๆ ไปของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ และนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง (Table) เช่น

- ค่าร้อยละ (Percentage)
- ค่าความถี่ (Frequency)
- ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)

เกณฑ์ที่ใช้วัดระดับปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี จากการศึกษาครั้งนี้จะพิจารณาแบ่งระดับปัญหาเป็น 5 ระดับตามเครื่องมือ Linkert Scales โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับปัญหาดังนี้

ระดับปัญหาตามความเห็นของผู้สอบบัญชี	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

สำหรับการแปลผลข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม ได้กำหนดเกณฑ์การแปลผลโดยพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณ โดยอาศัยหลักของ Millers (1970) กำหนดขนาดของอันตรภาคชั้นจากค่าคะแนนเฉลี่ยช่วงชั้น (Weight Mean Score) ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ดังนั้นสามารถแบ่งช่วงคะแนนและทำการแปลความหมายของระดับปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีที่ตอบแบบสอบถามในการตรวจสอบธุรกิจขนาดย่อมได้ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
5.00 - 4.21 คะแนน	ผู้สอบบัญชีมีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
4.20 - 3.41 คะแนน	ผู้สอบบัญชีมีปัญหาอยู่ในระดับมาก
3.40 - 2.61 คะแนน	ผู้สอบบัญชีมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
2.60 - 1.81 คะแนน	ผู้สอบบัญชีมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
1.80 - 1.00 คะแนน	ผู้สอบบัญชีมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด